

Манетата. От баща си Борис майсторството научава Мане, който предава занаята на синовете си Атанас (починал), Методи и Илия Зангови. Днес Манетата продължават традицията на разложката голяма зурна. Във фамилната формация на Илия Манев Зангов са: Илия – *майстор*, синовете му Борис (зурнаджия) и Румен (тъпанджия). На зурна свири и синът на Борис – Илия. Братът на Илия Зангов – Методи също има фамилна група със синовете си Мане и Атанас. Групите на Манетата са предпочитани за съпровод на местните любителски състави при участия в национални и международни фолклорни фестивали, защото свирят на старите зурни по стария стилен начин. Манетата участват редовно във Фестивалите на маскарадните игри в Перник, фолклорните събори на Предела и в Копривщица.

Наследниците на тъпанджията Камбер също са музиканти. Един от тях е най-възрастният ни информатор, тъпанджията Куртиш Камберов (р. 1913). След 60-те в групата на Камберови *майстор* зурнаджия е Манчо (Сюлейман), на тъпани свирят братяга му Муте и Демир. Манчо е свирил и с *глашника* Христо Страхилов (Ризо). Най-известен музикант от рода е зурнаджията Манчо Камбуров, син на Куртиш. Манчо може да свири на трите типа зурни, но предпочита петричките. Свирил е 10 години в ДФА “Пирин”, има записи в “Балкантон”, участия в телевизионни предавания, турнета с Ансамбъла по света. Познаван и признаван е за голям майстор от зурнаджии от другите центрове – Петричкия и Гоцеделчевския.

От Манчо Камбуров майсторството на зурната овладява племенникът му Илия Димитров (Бамчо). Бамчо е лидер на фамилната формация Мартеви, в която влизат и синовете му Маринчо – *глашник*, и Ботьо – тъпанджия. Свирят на петрички *джура* зурни.

През последните години в Разлог има 5-6 реномирани зурнаджийски групи, сформирани по род – обикновено бащата е *майстор*, а синовете – *глашници* и тъпанджии: Манетата, Сулето от Зангови, Мартеви, Камбурови, на Коцето и Красно, на Динката (в момента на работа в чужбина). Освен тях има няколко младежки и детски групи.

Днес на тъпан в разложките зурнаджийски групи свирят Методи Зангов (Меде), Абинката, Емил, Ботьо.

В Белица на зурна свирят *български цигани*. Има две зурнаджийски групи – на Гошо Неделчев (Гронджи) и на Лазар. В първата свирят Гошо Тодоров Неделчев – *майстор*, синът му Емил Неделчев – *глашник* и Наско Иванов Лефтеров – тъпанджия. Гошо се научил да свири от баща си Тодор. Преди са свирили на големи разложки зурни, след смъртта на баща си, когато става *майстор*, сменя зурните с петрички *джура*. *Майсторът* Лазар свири с *глашника* Иван и тъпанджията Николай. В Белица има и тъпанджии – Илия Шамията и децата му.

Единични случаи на зурнаджии има в селищата Баня, Елешница, Якоруда и Бабяк. От Баня с Чиката, от Елешница – братовчедите Иван Лефтеров и Иван Благоев. Те са *български цигани*, свирят от няколко години и задоволяват нуждите главно на българи мюсюлмани от близките села. Музиканти от Велинградско (Ракитово и Драгиново) свидетелстват, че са наследници на зурнаджийски родове от Якоруда и Бабяк. Киндата от Драгиново и Алишката от Велинград са усвоили зурната от стария зурнаджия и ковач Бабуч от Якоруда. В края на 50-те години на ХХ век в Драгиново свири зурнаджийската група на Дедови, чиито баща Бунце Дедов е преселник от с. Бабяк.